

*aceasta voi căuta: să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele, ca să văd frumusețea Domnului și să cercetez biserica Lui cea sfântă (Ps. XXVI, 7, 8).*

Aceasta a rostit-o prin gura lui David Sfântul Duh. Cel ce în vremea vieții pământești va merge cât poate de des la biserica lui Dumnezeu e ca și cum ar locui în ea: acesta, după despărțirea de trup, va trece foarte lesne spre veșnică prăznuire în biserica cerească, cea nefăcută de mână, al cărei ziditor e Dumnezeu, în biserică ne și rugăm, ne și zidim, ne și curățim de păcate, ne și împărtășim cu Dumnezeu. Pildă de mers la biserica lui Dumnezeu ne-a arătat Mântuitorul (Ioan VII, 14), ne-au arătat și Sfinții Apostoli (Fapte III, 1). Creștinii din toate timpurile au socotit ca datorie a lor de neînlăturat mersul cu osârdie la biserica lui Dumnezeu. Sfântul Dimitrie al Rostovului seamănă mersul la Biserică, în vremea tuturor rugăciunilor care se fac acolo, cu o dajdie convenită împăratului pe care toți trebuie s-o plătească în fiecare zi. Dacă a fi de față la fiecare Liturghie săvârșită în Biserică se socotește de către sfântul păstor drept o datorie de neînlăturat a oricărui creștin, cu atât mai mult este acest lucru o datorie de neînlăturat a monahului. Săracii sunt scutiți de dajdie pentru sărăcia lor: și de mersul în chip statornic la biserică sunt scutiți bolnavii pe care boala îi ține în chilie lor. De dajdie sunt scutiți dregătorii împăratului: și de mersul în chip statornic la biserică sunt scutiți monahii foarte sporiți, care se îndeletnicesc cu nevoia rugăciunii minții și seceră din ele roadă îmbelșugată, care trebuie ascunsă de ochii oamenilor. De dajdie sunt scutiți ostașii, dimpreună cu toți cei aflați în slujba împăratului: și de mersul în chip statornic la biserică sunt scutiți monahii care în vremea slujbelor sunt prinși cu ascultările.

Ia seama ca nu cumva sub pretextul ascultării, sau al îndeletnicirii la chilie cu rugăciunea minții, sau chiar al unei părute boli, să lucreze în chip tainic o cursă a diavolului, care urăște rugăciunea fiindcă ea e maica virtuților și sabie ce strivește duhurile viclene, care întrebuintează toate sforțările și toate mijloacele ca să dea acestor curse înfățișarea cea mai bună cu putință,

pentru a îl abate pe om de la rugăciune, să-l lipsească de arme și apoi să-l piardă ori să-l rănească.

Laude bisericești sunt în număr de șapte, însă împărțite în trei grupe. Ele sunt: 1) Vecernia, 2) Pavecernița, 3) Utrenia cu ceasul întâi, 4) ceasul al treilea, 5) ceasul al șaselea, 6) ceasul al nouălea. Vecernia, cu care încep slujbele zilei bisericești, se săvârșește împreună cu pavecernița și ceasul al nouălea; ceasul al nouălea se citește înainte de vecernie.

Utrenia se săvârșește împreună cu ceasul întâi și cu miezonoptica; miezonoptica se citește înainte de utrenie, ceasul întâi – după utrenie. Ceasul al treilea și ceasul al șaselea se citesc împreună cu tipicalele, care se citesc după ceasuri. Când utrenia este împreună cu vecernia sau cu pavecernița mare, slujba se cheamă priveghere de toată noaptea. Ea se săvârșește înaintea marilor praznice, în cinstea praznicelor. Lucrarea privegherii de toată noaptea asupra nevoitorului stă în aceea că cel ce a petrecut în rugăciune o parte însemnată a nopții cu evlavia și luarea-aminte convenite simte în ziua următoare o deosebită ușurime, prospețime, curăție a minții, înlesnire în cugetarea la Dumnezeu.



Catedrala dn Kazan, foto

. Tocmai de aceea a grăit Sfântul Isaac Sirul: „Dulceața dăruită nevoitorilor în timpul zilei se revarsă din lumina rugăciunilor de noapte (lucrării de noapte) asupra minții curate” Dumnezeiasca Liturghie nu se numără laolaltă cu cele șapte laude; ea este în afara numărului lor, ca slujbă aparte, cea mai sfântă dintre toate, prin care a fost orânduită Dumnezeiasca Jertfă cea fără de sânge.

(Sf. Ignatie, Briancianinov)